

Aanvullende beantwoording n.a.v. rondvraag fractie PGP cie SD 27/01/2020 inzake Steunpunt Mantelzorg 2020

Inzet Steunpunt Mantelzorg 2020

Ondersteuning Mantelzorg; algemeen

Uitgangspunt voor de geboden ondersteuning is *de vraag van de mantelzorger*. De ondersteuning sluit zoveel mogelijk aan bij *de leefwereld van de mantelzorger* en wordt zoveel mogelijk *kern-, wijk- en buurtgericht* gerealiseerd.

Mantelzorgers worden door Steunpunt Mantelzorg Zuid *zowel individueel als groepsgewijs* ondersteund. De basisfuncties zijn gericht op *het vinden van mantelzorgers en het versterken, verlichten en verbinden van mantelzorg*.

Zowel de individuele als de groepsgewijze mantelzorgondersteuning wordt in *nauwe samenwerking met partners op het gebied van zorg, welzijn, wonen, arbeid en onderwijs* gerealiseerd.

Een tweede kernfunctie van het steunpunt is de *coördinatie van de intensieve vrijwilligerszorg*. Voor de samenwerkingspartners vervult Steunpunt Mantelzorg Zuid bovendien de belangrijke functie *expertise en vertegenwoordiging*.

Individuele mantelzorgondersteuning

In dit kader biedt het steunpunt de volgende basisfuncties: informatie, advies en begeleiding, emotionele steun, praktische hulp en respijtzorg.

- **Informatie:** Mantelzorgers hebben behoefte aan informatie op diverse gebieden zoals ziektebeelden, wet- en regelgeving en de sociale kaart van zorg- en welzijnsvoorzieningen.
- **Advies en begeleiding:** Mantelzorgconsulent en mantelzorgmakelaar adviseren en begeleiden mantelzorgers bij het opzetten van een ondersteunend eigen netwerk, bij het organiseren van zorg en andere hulp, bij het combineren van arbeid en mantelzorg, bij het vinden van een geschikte tijdsbesteding/ ontspanning en bij het invullen van de ouder/partnerrol naast het bieden van mantelzorg.
- **Emotionele steun:** Mantelzorgconsulent en mantelzorgmakelaar geven aandacht aan de (hevige) emoties die kunnen optreden ten gevolge van het bieden van mantelzorg en helpen bij de verwerking ervan zodat extra spanningen worden voorkómen.
- **Praktische hulp:** Mantelzorgconsulent en mantelzorgmakelaar ondersteunen bij de uitvoering van regeltaken of nemen, wanneer de mantelzorger hier zelf niet toe in staat is, de regeltaken over.
- **Respijtzorg:** Respijtzorg betekent voor de mantelzorger de zorg wekelijks een paar uur overdragen aan bijvoorbeeld een bekwame en betrokken (zorg)vrijwilliger van het steunpunt of af en toe er helemaal tussenuit. Vooral bij langdurige zorg is respijtzorg een noodzakelijke voorwaarde om de zorg te kunnen volhouden.

Groepsgewijze mantelzorgondersteuning

De basisfuncties emotionele steun en educatie worden ook groepsgewijs aangeboden.

- **Emotionele steun:** Steunpunt Mantelzorg Zuid biedt diverse vormen van lotgenotencontact, het zogenaamde mantelzorgcontact aan. Tijdens deze groepsbijeenkomsten ontmoeten mantelzorgers elkaar en delen ze ervaringen en opgedane kennis. Daarnaast bieden ze elkaar emotionele steun. Er gaat een grote kracht uit van dit mantelzorgcontact. Het helpt mantelzorgers bij het omgaan met hun eigen zorgsituatie. Een actueel aanbod van de activiteiten vindt u op www.mantelzorgzuid.nl.
- **Educatie:** Mantelzorg overkomt iemand. Op mantelzorgtaken ben je dus vaak niet voorbereid. De kennis en vaardigheden moeten gaandeweg worden opgebouwd, of het nu

gaat om kennis over ziekte, tiltechnieken of het leren kennen van eigen grenzen. Het steunpunt biedt mantelzorgers educatie in de vorm van themabijeenkomsten, workshops, trainingen en cursussen. Meer informatie over het actuele aanbod voor (jonge) mantelzorgers is te vinden op www.voormantelzorgers.nl en www.voorjongemantelzorgers.nl.

Intensieve vrijwilligerszorg

De ondersteuning van mantelzorgers wordt mede gerealiseerd door de inzet van een deskundig en betrokken team zorgvrijwilligers.

De coördinatie van deze vrijwillige inzet en de individuele en groepsgewijze begeleiding van de vrijwilligers is de tweede kernfunctie van het steunpunt.

Expertise en vertegenwoordiging

Expertise en vertegenwoordiging is de derde kerntaak van Steunpunt Mantelzorg Zuid. Kwalitatief goede mantelzorgondersteuning ziet het steunpunt als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het steunpunt en haar samenwerkingspartners in de sectoren zorg, welzijn, wonen, arbeid en onderwijs. Het steunpunt deelt haar deskundigheid op het gebied van mantelzorg(ondersteuning) en de coördinatie en ondersteuning van de intensieve vrijwilligerszorg met haar partners zodat ook zij mantelzorgers en vrijwilligers zo goed mogelijk kunnen ondersteunen.

Regionale aanbod

- Het beheren en actualiseren van een portal voor volwassen mantelzorgers, jonge mantelzorgers, (zorg)vrijwilligers en beroepskrachten (www.mantelzorgzuid.nl)
- Sociale media (Facebook, Twitter en LinkedIn)
- Het samenstellen en verzenden van een digitale Nieuwsbrief; 10 brieven op jaarbasis.
- Het samenstellen en verzenden van een Activiteitenkalender; 4 kalenders op jaarbasis.
- Informatie zoals ‘directe vraagafhandeling per telefoon, brief, e-mail en een online spreekuur.
- Welkomst- c.q. informatiepakket bij registratie van volwassen mantelzorgers
- ‘Wat een geluk dat jij er bent’ pakket; waarderingsactie voor jonge mantelzorgers.
- Educatie waaronder het organiseren en uitvoeren van laagdrempelige themabijeenkomsten, trainingen en cursussen gericht op het versterken van de draagkracht en het sociale netwerk van mantelzorgers.
- Partnerschap van de Academie Informele Zorg.
- Presentaties over mantelzorg(ondersteuning) en (ondersteuning) intensieve vrijwilligerszorg
- Gastcolleges over mantelzorg(ondersteuning) voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs.
- Deskundigheidsbevordering gericht op een goed samenspel tussen de formele en informele zorg.
- PR-campagne(s) rond de Dag van de Mantelzorg.
- Belangenbehartiging van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers.
- Activiteiten die een bijdrage leveren aan de opbouw van de samenleving waarin mensen zorg en ondersteuning voor een ander op zich kunnen en willen nemen. Doelgroepen van deze activiteiten zijn het algemene publiek, burgerinitiatieven, verenigingen, beroepskrachten en studenten in de sectoren zorg, welzijn, wonen, arbeid en onderwijs.
- Registratie van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers binnen het cliëntregistratiesysteem.
- Managementrapportages per kwartaal; kwantitatief en kwalitatief (trendanalyse).
- Het Maatschappelijk Verslag en de Jaarrekening op jaarbasis.

- De uitvoering van tevredenheidsonderzoeken bij mantelzorgers, zorgvrijwilligers en samenwerkingspartners/subsidiënten.
- Advisering van organisaties over het implementeren van mantelzorgbeleid en/of mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid (MVP-beleid).
- Steunpunt Mantelzorg Zuid werkt nauw samen met partners om de mantelzorger goed te kunnen informeren en doorverwijzen naar alternatieve voorzieningen in de directe omgeving van de mantelzorger. Met de samenwerking wordt beoogd een optimale kwaliteit, efficiëntie en continuïteit van de ondersteuning van de mantelzorger te realiseren.
- Huisvesting, kantoorfaciliteiten waaronder een geautomatiseerd netwerk, een cliëntregistratiesysteem, telefonie, reproductie et cetera.

Lokale aanbod

- De mantelzorgconsulent voor volwassenen werkt en is zichtbaar in de verschillende kernen van de gemeente Valkenburg aan de Geul.
- Hulpvragen van mantelzorgers die individuele ondersteuning nodig hebben worden opgepakt door een mantelzorgconsulent van Steunpunt Mantelzorg Zuid. Dit kan bijvoorbeeld ondersteuning zijn op het gebied van informatie, advies, begeleiding, hulp bij het regelen van respijtzorg, educatie en emotionele steun. Indien noodzakelijk wordt binnen deze ondersteuning gebruik gemaakt van de deskundigheid van de mantelzorgmakelaar van Steunpunt Mantelzorg Zuid. De mantelzorgmakelaar helpt mantelzorgers bij allerlei regeltaken op het gebied van zorg, arbeid, welzijn, wonen of financiën. Te denken valt bijvoorbeeld aan het afstemmen van werk- en mantelzorgtaken met een werkgever.
- De mantelzorgconsulent en mantelzorgmakelaar bieden mantelzorgers individuele ondersteuning in de vorm van een bezoek in de thuissituatie of op een andere, overeengekomen locatie. Ook per telefoon, brief, en e-mail wordt individuele ondersteuning door de mantelzorgconsulent en -makelaar geboden.
- De door de mantelzorgconsulent en/of de mantelzorgmakelaar te organiseren groepsactiviteiten worden toegespitst op de behoeften van de verschillende doelgroepen mantelzorgers: volwassen en jonge mantelzorgers, werkende mantelzorgers, mantelzorgers van mensen met dementie, mensen met een ggz-problematiek en/of met een verstandelijke beperking. De mantelzorgconsulent draagt zorg voor een evenwichtige spreiding van de groepsactiviteiten over de kernen in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Deelname aan groepsactiviteiten is in principe kosteloos. Enkel wanneer een (ontmoetings-)activiteit resulteert in een product dat de mantelzorger mee naar huis neemt wordt een geringe vergoeding van de mantelzorger gevraagd. In de uitvoering van de groepsactiviteiten voor mantelzorgers en het realiseren van respijtzorg voor hun naasten wordt samengewerkt met (vrijwilligers)organisaties die werkzaam zijn in de betreffende kernen.
- In samenwerking met de consulent voor jonge mantelzorgers worden groepsactiviteiten voor jonge mantelzorgers georganiseerd. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met medewerkers van andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van jongeren. **In maart 2020 zal er een gesprek plaatsvinden met het Steunpunt Mantelzorg om contact te leggen met het Stella Maris College en de basisscholen om jonge mantelzorgers in contact te brengen met de activiteiten en ondersteuning van het Steunpunt Mantelzorg.**
- De mantelzorgers uit de gemeente Valkenburg aan de Geul kunnen aan alle in het werkgebied van het steunpunt georganiseerde activiteiten deelnemen. Het werkgebied

van het steunpunt omvat de gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Vaals en Stein.

- De organisatie en uitvoering van de *jaarlijkse* Dag van de Mantelzorg.
- Het verstrekken van informatie over de gemeentelijke Mantelzorgwaardering.
- Het naar aanleiding van de aanvragen voor de Mantelzorgwaardering voeren van telefonische intakegesprekken.
- Het initiëren, deelnemen aan en ondersteunen van netwerken, projecten en (burger)initiatieven.
- De coördinator intensieve vrijwilligerszorg werft, selecteert, schoolt, coacht en matcht de vrijwilligers die worden ingezet ter ondersteuning van de mantelzorgers.
- De begeleiding van de vrijwilligers op individueel en groepsniveau.